

11 - Profetens yttre gestalt

Innehåll

- Sira-lektionen, avsnitt 11
- Profetens beskrivning
- Profetens tal
- Profetens gångstil
- Profetens kläder
- Profetens givmildhet
- Människors kärlek och uppskattning av profeten
- Profetens sällskap
- Profetens ödmjukhet
- Profetens visdom och blygsel

Sira-lektionen, avsnitt 11

I Guds, den Nåderikes, den Barmhärtinges namn, och må Guds frid och välsignelser vara över vår mästare Muhammad och över hans familj och alla hans följeslagare. O Gud, ära oss med kunskap, smycka oss med mildhet och prydd oss med gudsfruktan, och gör oss till vägledade vägledare.

Vi fortsätter att sitta vid vår mästare Muhammads bord, frid vare med honom.

När vi beskriver Guds sändebud, frid vare med honom, för vi honom närmare hjärtana och går samma väg som Gud, upphöjd är Han, använde när Han förde några av Sina utvalda och profeter nära människorna. Koranen beskrev ju egenskaperna hos vissa personer, såsom Talut, och att Gud gav honom riklig kunskap och kroppsstyrka, och Dhu al-Qarnayn och andra.

Beskrivningen av Profeten

Och så som Profeten – må Guds frid och välsignelser vara över honom – beskrev för sina följeslagare Abraham, Mose, Jesus, Adam och Noa, över dem alla vare frid, så finner du, när du ser på honom – må Guds frid vara över honom – att han var vacker till utseendet. Han var varken kort till växten eller mycket lång, utan han var lång och vördnadsingivande.

Och hans skönhet var männens skönhet: du såg i honom en man fulländad i manlighet; hans behag fångade dig. Hans hår var mjukt och svart, och han hade ett stort, mjukt, svart skägg. Han – må Guds frid vara över honom – hade ett vitt ansikte med en lätt rodnad. När någon kom in till honom kände man vördnad inför honom, men det var en vördnad blandad med kärlek och tillgivenhet.

Han var leende, gladlynt, ljuv i ansiktet, ständigt med ett vänligt uttryck. Och *al-bushr* (vänligheten i ansiktet) är ansiktets ljus och öppenhet, vare sig det åtföljs av skratt eller leende, eller inte, vare sig ansiktet är allvarligt eller glatt.

Profetens tal

När du talade med honom vände han sig inte mot dig med bara ögonvrån eller en liten vinkel, utan han vände sig helt mot dig – med sitt ansikte, sin hals och sitt bröst – och såg på dig och lyssnade till dig.

Och när en människa finner att den som talar med honom är helt vänd mot honom och intresserad av honom, då blir han noggrann med sina ord.

Och denna metod hos Profeten – må Guds frid vara över honom – lärde den som stod framför honom att tala med värdighet och precision, så att inget ord blev oklart.

Och när han – må Guds frid vara över honom – vände sig mot dig avbröt han dig inte förrän du var färdig.

Därför hände det aldrig att röster höjdes över varandra i hans närvaro, utom i två händelser där förebråelse kom till muslimerna. Han lyssnade tills den som talade var klar. Och när han själv talade vågade ingen avbryta honom. Hans tal var tydligt och uppdelat.

Och när han avslutade sitt tal teg han – han var inte pratig.

Och han var allvarlig i sin gång; när han gick var det som om han gick nedför en sluttning. Det är kännetecknet för en aktiv man, eller en bekymrad, eller en upptagen människa med mål och syfte, som inte låter sig distraheras av något som dyker upp – till skillnad från den tomme och late, som ägnar sig åt att titta runt, vänder sig hit och dit, och vars uppmärksamhet fångas av de minsta saker.

Profetens gångstil

Så Profetens gång – må Guds frid vara över honom – återspeglade hans personlighet.

Och i allmänhet, när du såg Profeten – må Guds frid vara över honom – kände du vördnad för honom och älskade honom, och du såg vänligheten, ljuset och leendet i hans ansikte.

Han mötte dig så att du fick av honom det du älskade.

Och trots alla dessa ädla egenskaper och karaktärsdrag är det beklagligt att höra vissa som talar om hans moral – må Guds frid vara över honom – och framställer honom som asketisk i betydelsen att han inte brydde sig om sitt yttre eller sina personliga angelägenheter.

Men verkligheten är motsatsen: Profeten – må Guds frid vara över honom – **älskade att använda parfym**, till den grad att följeslagarna sade:

”Vi brukade känna att Guds Sändebud var på väg till oss innan han kom fram, på grund av hans väldoft – hans doft föregick honom.”

Och den som inte kände honom kunde tro att han var en parfymhandlare.

Profetens kläder

Och vissa föreställer sig att Profeten – må Guds frid och välsignelser vara över honom – var begränsad till en enda sorts klädsel, men verkligheten är motsatsen. Han – må Guds frid vara över honom – bar olika typer av kläder. Han bar *al-jubbah* som hade skänkts till honom från Jemen.

Och han bar turbanen på sitt huvud, och han bar *al-khimrah* som vi kallar *ghutra*. Och han bar *qalansuwa* (mössa), och han bar även kläder som kom från romarna och från Egypten, och han bar byxor, och alla kläder som fanns i hans tid, så länge de inte stred mot de religiösa reglerna: han lät inte sina kläder hänga under anklarna, han bar inte kläder av berömmelse, och inte kläder som hindrade honom från dyrkan.

En dag kom ett plagg till honom med trånga ärmar, och han tog på sig det. När bönen kom hindrade de trånga ärmarna honom från att göra tvagningen, så Profeten – må Guds frid vara över honom – rev upp dessa ärmar för att kunna tvaga sig.

Ja, han hade kunnat ta av sig plagget, men han ville att detta skulle vara en träning för denna umma: att hans bärande av plagget först skulle vara ett bevis på att det är tillåtet att bära det, och att hans upprivning av ärmarna skulle vara en undervisning till umman att ingenting får hindra dem från god och sann dyrkan.

Folket såg honom bära det, och de såg honom riva upp det för att fullborda sin tvagning. Så blev lärdomen: **Bär vad du vill, men bär inte det som hindrar dig i dyrkan.**

Och han – må Guds frid vara över honom – bar, trots sitt goda yttre, enkla och okonstlade kläder.

Profetens givmildhet

Och givandet stod närmare hans personlighet än att inte ge. En gång såg en man honom bära ett plagg som hade skänkts till honom, och han sade: "O Guds Sändebud, ge mig detta plagg." Så tog han av sig det och gav det till honom.

För att lära oss att omsorg om sitt yttre inte betyder att man inte bryr sig om de fattiga, de behövande och de hungriga. Så länge Profeten – må Guds frid vara över honom – fann något att ge, gav han det. Och så länge han fann något att spendera, spenderade han det.

Och trots sin vördnadsingivande närvaro var han – må Guds frid vara över honom – ödmjuk och mild.

När en man kom in till honom och började darra av rädsla sade Profeten – må Guds frid vara över honom – till honom: "Var inte rädd. Jag är bara son till en kvinna som brukade äta torkat kött i Mekka." Se hur han nämnde sin fattiga bakgrund för att lugna mannen och visa honom att han inte var en kung, och att mannen inte borde darra eller frukta honom.

En annan gång kom en man för att kyssa hans hand. Profeten – må Guds frid vara över honom – sade till honom: "Behandla mig inte som om jag vore en kung av kungarna eller en härskare av härskarna. Jag är bara sådan och sådan."

En dag kom han – må Guds frid vara över honom – in i en församling, och de reste sig upp för honom. Han sade till dem: "Sätt er," och han upprepade denna mening.

Och här talar vi inte om den juridiska domen för dessa handlingar – att det är tillåtet att stå upp för den som kommer, eller att kyssa de lärdas och de rättfärdigas händer, eller att det inte är fel om själen känner vörnad inför någon. Utan vi talar om Profetens personlighet – må Guds frid vara över honom – och hans egenskaper.

Människors kärlek och uppskattning av Profeten

Se på människors kärlek och uppskattning för honom – må Guds frid vara över honom. Och jag ska inte tala om Abu Bakrs och Omars kärlek, eller de stora följeslagarnas kärlek, utan om Abu Sufyan, ledaren för de krigande avgudadyrkarnas armé, när han mötte Profeten – må Guds frid vara över honom – för första gången efter hijran.

Det var strax före erövringen av Mekka. Han återvände och sade: "Jag har kommit till kungarna – Kisra och Qaysar – men jag har aldrig sett någon vars följeslagare älskar honom så som Muhammads följeslagare älskar Muhammad."

När han gjorde tvagning skyndade de sig till hans vatten och strök sig med varje droppe.

Och detta är Suhayl ibn Amr, ledaren för delegationen vid Hudaybiyyah, som insisterade på att stryka bort orden *Muhammad, Guds Sändebud* från avtalet. Efter att han blivit muslim tog han det som föll från Profetens

tvagningsvatten och strök det över sitt ansikte, sitt huvud och sina kläder – som välsignelse och kärlek till Guds Sändebud – må Guds frid vara över honom.

Och när Profeten – må Guds frid vara över honom – återvände från en expedition var de första som tog emot honom barnen, och han skojade med den ene och den andre, som om hans återkomst var en allmän glädje mellan honom och barnen.

Han – må Guds frid vara över honom – hade en hög smak och ädelt uppförande – det vi idag kallar ”etikett” eller ”etikettregler” som man lär vissa människor: hur man äter, hur man dricker, hur man går ut, hur man nyser, hur man gäspar.

Alla dessa saker – om ni ser efter – finner ni i Profetens sunnah – må Guds frid vara över honom. Och jag menar här inte hans sunnah i form av instruktioner och vägledning till folket, utan hans eget beteende.

Han brukade råda sina följeslagare att hålla tillbaka gäspningen så mycket de kunde, så att det inte skulle vara ett tecken på att man var uttråkad eller trött på gästen eller vännen, eller ett tecken på att man tyckte att sällskapet var tungt och önskade att det skulle ta slut.

Därför sade Profeten – må Guds frid vara över honom: ”Låt honom hålla tillbaka så mycket han kan. Och om gäspningen övermannar honom, låt honom lägga handen över sin mun.” Och han upprepade detta även vid nysningen.

Han var noga med fitrans handlingar: han lät inte sin mustasch växa som judarnas rabbiner, utan han klippte den så att den såg ut som en jämn linje som behagade den som såg den.

Han hedrade sitt skägg, tog bort överflödigt hår från kroppen, avlägsnade svettlukt, rakade könshåret, plockade håret under armarna och klippte naglarna.

Föreställ dig att du sitter med en man som ser ut så här, som doftar gott, som vi beskrev i hans tal, hans leende, hans vänlighet och hans uppmärksamhet – och han drar inte bort sin hand när du skakar den, förrän det är du som drar bort den.

Han ger dig känslan av att han längtar efter dig och gläds åt att se dig.

Och bland det Gud gav honom var att hans hand – må Guds frid vara över

honom – var kall på sommaren och varm på vintern, och att han i detta tillstånd inte drog bort sin hand från din förrän du drog bort den.

Profetens sällskap

Han brukade sitta mitt bland människorna; han gav sig inte före dem i sällskapet, och han var bland dem som en av dem. Den som kom in bland hans följeslagare kände inte igen honom, utan frågade: "Vem av er är Muhammad?"

Han utmärkte sig inte bland dem – varken i klädsel, eller i sittställning, eller i upphöjdhet – utan han var en av dem. Och trots detta hade han hos dem denna ställning. Han var god i sitt umgänge med dem. När de gick in tillsammans med honom var han inte den första som gick in, utan han lät sina följeslagare gå före honom, och han gick in bland dem som om han vore en av dem.

Och det märkliga med hans moral – må Guds frid och välsignelser vara över honom – är att den alltid var på en hög nivå, absolut och konstant. Det hände aldrig att vrede förde honom bort från det som anstod honom.

En dag skickade han sin tjänare Anas ibn Malik för att uträtta något. Anas, som var en ung pojke, fann barnen leka och började leka med dem tills han glömde vad han hade gått ut för. Profeten gick förbi och såg honom, och sade till honom, vänligt och skämtsamt: **"O lille Anas, gå dit jag befalld dig."**

Är detta straffet för en tjänare som lämnat sin herre och låtit leken ta honom så att han glömde vad hans herre bett honom om?

Anas säger: **"Jag tjänade Guds Sändebud i tio år."** Och dessa tio år är de år då människans livsperioder förändras: han var ett barn när han började tjänsten, sedan gick han genom tonåren, sedan ungdomen, från tio till tjugo års ålder – de mest föränderliga åren i en människas liv.

Anas säger: **"Jag tjänade Guds Sändebud i tio år, och han sade aldrig till mig om något jag gjort: 'Varför gjorde du det?' Och inte om något jag inte gjort: 'Varför gjorde du det inte?'"**

Och Profeten – må Guds frid vara över honom – hade en berättelse med en liten pojke, Abu Omayr, Anas ibn Maliks lillebror, alltså bror till Profetens tjänare.

Profeten – må Guds frid vara över honom – gick för att besöka sin tjänare i hans hem, för att se till honom och hans familj, visa dem omtanke och lära känna deras tillstånd. När han kom in fann han Abu Omayr sitta i ett hörn, ledsen.

Han sade: **”Vad är det med Abu Omayr?”** De sade: ”Han hade en liten fågel som hette *al-nughayr*. Den blev sjuk, och han blev ledsen över det, och fågeln har dött.”

Profeten gick till honom, fortsatte att skämta med honom och stryka honom över huvudet, och sade: **”O Abu Omayr, vad gjorde *al-nughayr*?”**

Detta är moralen med vilken Profeten – må Guds frid vara över honom – behandlade sin tjänare och sin tjänares familj.

Han var som en kärleksfull far för sin amma, Umm Ayman, den tjänstekvinna som tog hand om honom under och efter hans mors död.

Han behandlade henne inte som en tjänstekvinna som bara arbetar och får lön för sin tjänst, utan han fortsatte till slutet av sitt liv att besöka henne i hennes hem och visa henne omtanke.

När han fann henne ensam efter att hennes man dött, letade han efter en make åt henne och sade till sina följeslagare: **”Den som gläds åt att gifta sig med en kvinna från Paradiset, låt honom gifta sig med Umm Ayman.”**

Profeten – må Guds frid vara över honom – tog själv hand om hennes giftermål med Zayd ibn Haritha, som kallades ”Guds Sändebuds älskade”. Hon födde Usama ibn Zayd, som kallades ”den älskade, son till den älskade”.

När en kvinna från Banu Makhzum hade stulit och folket sökte någon som kunde medla för henne, fann de ingen annan än Usama – på grund av hans ställning hos Profeten – må Guds frid vara över honom.

En dag sade han till en tjänsteflicka som lekte: **”Om jag inte fruktade vedergällningen skulle jag slå dig med denna tandpetare.”** Och om han hade sagt detta till en fri person, inte en tjänsteflicka, hade det inte varit förkastligt.

Men så var Profetens moral – må Guds frid vara över honom – han hade nått en hög nivå av värdighet bland sitt folk. Denna värdighet brukar vanligtvis förändra en människa så att hon börjar kräva att andra ska bära hennes saker och tjäna henne.

Profetens ödmjukhet

Men Profeten – må Guds frid vara över honom – hade en förunderlig grad av ödmjukhet. En ödmjukhet som nådde nivån där man kunde tro att han – må Guds frid vara över honom – var den som borde bära för andra eller ge dem nytta.

En gång gick han till marknaden, och Abu Hurayra sträckte ut sin hand för att bära Profetens varor. Profeten – må Guds frid vara över honom – sade: **”Den som äger saken är den som har mest rätt att bära den.”** Så Profeten gick bärande sina saker, och Abu Hurayra gick bredvid honom utan att bära något.

Av hans ödmjukhet – må Guds frid vara över honom – var att en man kom till honom med en liten gåva, en kaninlår. Profeten log mot honom, och varje gång han såg mannen sade han: **”Detta är mannen som gav oss en gåva.”**

En gång kom en slav och bjöd honom på mat. Profeten – må Guds frid vara över honom – gick med honom, för att få honom att känna att han verkligen stod nära hans hjärta.

En kvinna med svag förståndsformåga brukade komma till honom, ta honom med sig en del av dagen, hålla honom i kanten av hans klädnad, och han gick med henne till stadens utkanter. Hon talade med honom, och han lyssnade till henne utan att få henne att känna någon trötthet eller otålighet.

Om detta var hans beteende med en kvinna med svagt förstånd – hur var han då med män och kvinnor med full förståndsformåga?

Med denna moral var det nödvändigt att Koranen skulle uppenbaras och förbjuda att man utnyttjade Profetens godhet. Det var inte rimligt att varje gång någon fick en önskan skulle han gå till Profeten – må Guds frid vara över honom – och anförtro honom sina behov.

Och Profeten – må Guds frid vara över honom – brukade, av sin goda moral, inte vägra någon. Så uppenbarades Guds ord:

Profetens visdom och blygsel

”O ni som tror! När ni vill tala i förtrolighet med Sändebudet, ge då en allmosa innan ni talar med honom. Det är bättre för er och renare. Men om

ni inte finner något – då är Gud Förlåtande, Barmhärtig.”

Det blev alltså nödvändigt för den som ville ha Profetens uppmärksamhet att först ge en allmosa – en fjärdedels dirham till en fattig – som en sorts avgift, men den gavs inte till Profeten – må Guds frid vara över honom – utan till de fattiga, och detta innan man talade med Profeten.

Folket insåg då att de hade överdrivit och tyngt Profeten – må Guds frid vara över honom – med sina privata samtal. Versen blev snart upphävd och tillämpades bara en kort stund av dagen.

Sedan uppenbarades Guds ord:

”Är ni rädda för att ge allmosor innan ni talar i förtrolighet med honom? När ni inte gjorde det och Gud vände sig till er i nåd – upprätta då bönen, ge allmosan och lyd Gud och Hans Sändebud. Gud är väl underrättad om vad ni gör.”

Då förbättrades situationen, efter att Profetens tid hade blivit trång och han inte brukade avvisa någon.

Profeten – må Guds frid vara över honom – var mycket blyg och sanningsenlig. Av sin stora blygsel sågs han aldrig bland sina följeslagare med utsträckta ben; han brukade hålla dem intill sig.

Han såg aldrig på någon med en skarp blick. Han talade aldrig sittande medan hans följeslagare stod omkring honom. Han var en av dem, och han var den som tjänade dem.

Hans välkända berättelse: När de var på resa blev de hungriga och slaktade ett får. En sade: ”Jag tar på mig att slakta det.” En annan sade: ”Jag tar på mig att flå det.” En tredje sade: ”Jag tar på mig att grilla det.” Profeten – må Guds frid vara över honom – sade: **”Och jag tar på mig att samla ved.”**

Det märks att Profeten – må Guds frid vara över honom – valde det arbete som krävde rörelse och ansträngning: att gå mellan berg, sanddyner och kullar och samla ved. Detta arbete är bland de mest tidskrävande; det kan ta en eller två timmar att samla tillräckligt med ved.

När de sade till honom: **”Vi räcker, o Guds Sändebud.”** svarade han: **”Jag vet att ni räcker, men jag är en människa som ni. Jag tjänar er så som ni tjänar mig.”**

I striderna brukade Profeten gå två tredjedelar av vägen och rida en tredjedel. När han gick höll han i kamelens tygel medan följeslagaren red på den.

Tänk på detta: två tredjedelar av vägen – inte två tredjedelar av en timme. När de sade till honom: **”O Guds Sändebud, vill du inte rida?”** svarade han: **”Ni är inte starkare än jag att gå, och jag är inte mindre i behov av belöning än ni.”**

Och avstånden i vissa strider var över femhundra kilometer.

Han var stark och gjorde sådant som de starkaste männen inte klarade. Tidigare brottades Profeten – må Guds frid vara över honom – med en stark man som var känd bland araberna för sin styrka, vid namn Rukanah. Han hade en märklig styrka och ingen av araberna hade besegrat honom.

Profeten brottades med honom, och det dröjde inte länge förrän Profeten fällde honom. Rukanah kunde inte tro vad som hänt och bad om en ny omgång. Profeten fällde honom igen. Han bad om en tredje omgång, och Profeten fällde honom igen.

Då sade Rukanah: **”Jag bevittnar att du är Guds Sändebud.”** Han förstod att detta inte var något normalt, utan att han var en ädel sändebud.

Vi säger detta för att rätta till den felaktiga bild som nått oss om Guds Sändebud – må Guds frid vara över honom. Han var inte en predikant som satt på predikstolen, upptagen med sin klädsel och sin vältalighet. Han kallade till Gud på alla sätt: han använde styrka med dem som styrka passade, och mildhet med dem som mildhet passade.

Dessa egenskaper som vi nämnt är delar av hans unika personlighet, som hade kompetens, begåvning och förmåga att hantera alla situationer och omständigheter.